

104057

ADVIES IN DE ZAAK VAN:

de heer en mevrouw A te D, ouders van B, voorheen leerling van C te D (hierna: klagers),
-tegen-
de heer E, directeur van C te D (hierna: verweerder)

De klacht

Bij klaagschrift van 22 januari 2009, ontvangen op 26 januari 2009, hebben klagers op grond van de klachtenregeling van de betrokken school bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) een klacht jegens verweerder ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat de school besloten heeft hun zoon B te verwijderen terwijl er sinds september 2008, ondanks signalen van klagers dat er iets aan de hand was, geen extra hulp en begeleiding voor zijn gedragsproblemen is gezocht.

Volgens klagers heeft de school ook niet conform de wettelijke bepalingen over verwijdering gehandeld. Een en ander zoals geïllustreerd in het klaagschrift.

Verweerder heeft de klacht weersproken.

Overwegingen van de Commissie

De Commissie heeft als beleid geen klachten in behandeling te nemen over zaken waar een andere juridische procedure voor bestaat. Dat is onder andere het geval indien er sprake is van beslissingen waarop de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Het staat vast dat klagers op grond van de Awb bezwaar konden aantekenen tegen het verwijderingsbesluit. Doordat B inmiddels op een ander school zat en klagers hem ook niet terug wilden plaatsten op C, bestond er in bestuursrechtelijke zin geen belang meer nog bezwaar te maken tegen het besluit. Omdat het een klacht in de zin van het reglement van de LKC betreft over de school waar de zoon van klagers tot voor kort op had gezeten en de klacht bovendien niet verjaard is, heeft de Commissie besloten om de klacht in behandeling te nemen.

De Commissie overweegt dat een school in beginsel bij leer- of gedragsproblemen van een leerling in eerste instantie actie dient te ondernemen om deze problemen binnen de school aan te pakken. Eerst door de leerkracht zelf en daarna, eventueel na tussenkomst van de intern begeleider, met expertise van buiten. Hierbij dienen de ouders betrokken te worden. Tot verwijdering van een leerling dient pas te worden overgegaan nadat ondanks extra zorg het gedrag onacceptabel blijft en andere, minder drastische pedagogische maatregelen niet blijken te hebben gewerkt, of indien er sprake is van een dusdanig ernstige situatie dat in redelijkheid niet van de school verlangd kan worden dat de school een leerling handhaaft.

Vastgesteld moet worden dat B in de eerste zes groepen die hij op de school doorlopen heeft, geen leerling was die opviel wegens afwijkend gedrag. Volgens verweerder hebben de problemen zich voor het eerst gemanifesteerd in groep 7, vanaf november 2008. Klagers hebben vanaf september 2008 aangegeven dat het niet zo goed ging met B.

De Commissie kan begrijpen dat de leerkracht na de eerste signalen van klaagster nog geen hulp heeft ingeroepen, zeker nu er op school (nog) niets van problemen was te merken. De Commissie kan ook nog begrijpen dat na de eerste incidenten in november de leerkracht en verweerder dachten dat de leerkracht het gedrag van B nog positief kon beïnvloeden. In december 2008 moet toch op enig moment duidelijk zijn geworden dat er sprake was van een structureel probleem waar de groepsleerkracht geen oplossing voor had. Mede gezien het feit dat de school de voorgaande 6 jaren geen problemen met B had gehad en er geen verklaring voor zijn gedrag was, had de

leerkracht, die in handelingsverlegenheid zat, op dat moment binnen de zorgstructuur een hulpvraag moeten neerleggen. Niet gebleken is dat hij dit heeft gedaan. De groepsleerkracht heeft vanaf december slechts verweerder en zijn collega's collegiaal geconsulteerd. De school is niet met klagers in gesprek gegaan om in gezamenlijkheid tot een plan van aanpak te komen. De eerste formele reactie op het door B tentoongespreide gedrag was het verwijderingsbesluit van 15 januari 2009. Naar het oordeel van de Commissie had een dergelijk besluit in dit stadium nog niet genomen horen te worden. Minder zware maatregelen als een schorsing waren nog niet ingezet. Er was ook geen stappenplan opgesteld noch bekend gemaakt waaruit klagers en B duidelijk kon zijn dat zijn gedrag niet langer straffeloos geaccepteerd werd. Ook was geen traject van eventuele maatregelen vastgelegd waarbij verwijdering de allerlaatste optie was, indien andere sancties niet tot een verbetering van het gedrag hadden geleid. Daarnaast was er geen onderzoek waaruit bleek dat B in het reguliere basisonderwijs niet op zijn plaats zat. Kortom, geoordeeld moet worden dat de school te snel heeft gegrepen naar het middel van verwijdering. Het eerste klachtonderdeel is derhalve gegrond.

De algemeen directeur heeft ter zitting aangegeven dat de gevolgde verwijderingsprocedure de schoonheidsprijs niet verdient. De Commissie kan dit slechts onderschrijven. Voor het openbaar onderwijs is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Op grond van deze wet dient het bevoegd gezag (of de daartoe gemandateerde schooldirecteur) voorafgaande aan het nemen van een verwijderingsbesluit een voornemen tot het nemen van dit besluit aan ouders kenbaar te maken, zodat die hun zienswijze daarop kunnen geven. Klagers zijn in dit geval geconfronteerd met een al genomen definitief besluit. In artikel 40 vijfde lid van de Wet op het primair onderwijs is daarnaast bepaald dat slechts tot definitieve verwijdering kan worden overgegaan indien het bevoegd gezag ervoor heeft gezorgd dat een andere school bereid is de leerling toe te laten of het bevoegd gezag kan aantonen dat het gedurende acht weken zonder succes heeft gezocht naar een zodanige school of instelling. In het verwijderingsbesluit wordt klagers niets over nog te volgen of reeds gevolgde stappen meegedeeld.

De klacht dat niet conform de wettelijk bepalingen is gehandeld is gegrond.

Oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht gegrond is.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van C te D aan:

- te bezien of de voor de school geldende zorgstructuur aanpassing behoeft;
- te bezien of het verwijderingsprotocol aanpassing behoeft;
- te bewerkstelligen dat gemandateerde schooldirecteuren conform het protocol beslissen.

Utrecht, 14 mei 2009

mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, voorzitter,
drs. J. van Velzen, secretaris